

Dokument nr. 8:152

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Thore A. Nistad, og Christopher Stensaker om å gi frikort for betaling av bompengavgift til lokalbefolkningen som bor ved E39 mellom Øysand og Thamshamn, og som i fremtiden ikke vil kunne benytte seg av nybygd E39

Til Stortinget

Bakgrunn

I løpet av de siste tiårene er det satt opp et stort antall bompengestasjoner langs norske riksveier. Bompengeneinnkrevingen blir forklart med at staten trenger inntektene for å bygge ut veinettet til en bedre standard. Imidlertid budsjetterer staten i inneværende år med inntekter på til sammen 32 834 mill. kroner fra avgifter på biler og drivstoff. Statens utgifter til veiadministrasjon, veibygging og vedlikehold samme år utgjør ca. en tredjedel, 10967,4 mill. kroner.

Innkrevningstidspunkt

Det har vært ulik praksis i Norge når det gjelder tidspunktet for innkreving av bompenger. I enkelte EU-land som har bygget ut landsdekkende, bompengefinansierte motorveinett, skjer bompengeneinnkrevingen i ettertids. Veien bygges først, og deretter starter bompengeneinnkrevingen. Bompengenes avvisende effekt blir dermed liten, fordi trafikantene som regel foretrekker å kjøre på nye, moderne motorveier med høy trafiksikkerhet og fremkommelighet selv om de må betale for det.

Det normale i Norge er at bompengene kreves inn omtrent fra det tidspunktet anleggsarbeidene for det angjeldende veiprojektet igangsettes. Trafikantene må dermed betale, selv om de må benytte et utilstrekkelig veianlegg. Bompengestasjonenes avvisningseffekt blir dermed stor, og kjøring langs andre og eldre riksveier, eller langs lokale veier, blir et godt alternativ til å kjøre på en nedslitt og trafikkfarlig riksvei hvor man i tillegg må betale bompenger for et veianlegg som ikke er bygget.

I enkelte tilfeller blir dette problemet så stort at det er innført bompenger også på de alternative kjørerutene. Et eksempel på dette er E39 mellom Øysand og Buvika og Viggja. Lokalbefolkningen i nærheten av denne bommen, f. eks. i Buvika og Viggja

må i mange tilfeller betale bompengavgift for å komme seg til og fra arbeid selv om de ikke kommer til å bruke den nye veien. De må med andre ord betale daglig, eller flere ganger daglig, selv om det ikke skal bygges ny vei lokalt.

Vi har med andre ord med to prinsipper å gjøre, forhåndsbetaling og etterskuddsvis betaling av bompenger. I land med etterskuddsvis betaling er de ovennevnte problemene ukjente, mens vårt system med forhåndsbetaling av bompenger medfører store problemer på lokalveinetten.

Forslag til unntaksordning

I dette området, som i mange områder som er berørt av de samme problemene, er det startet aksjonsgrupper. Bakgrunnen for dette er selvfølgelig at enkeltpersoner føler seg urettferdig behandlet og reagerer gjennom protester, noe som etter forslagsstillerens syn er forståelig. Det må etter forslagsstillerens syn være fornuftig å innføre en unntaksordning fra bompengene for dem som er registrert bosatt i et område der det er innkreving av bompenger på veier hvor det åpenbart er slik at befolkningen i fremtiden ikke vil kunne gjøre seg bruk av den nye veien. Slikt unntak kan gjøres ved at elektronisk innkreving kombineres med "frikort" i form av en identifikasjonsbrikke i kjøretøyet.

Fremskrittspartiets stortingsgruppe mener for øvrig at riksveinetten i Norge bør bygges og vedlikeholdes uten bruk av bompenger så lenge avgiftene på biler og bilbruk er så høye som de er. Når Stortingets flertall likevel har valgt å bompengefinansiere helt nødvendige veiprojekter, bør det utvises tilstrekkelig med fleksibilitet og lokal tilpasning til at de særdeles uheldige sideeffektene som beskrevet ovenfor unngås.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

gift til lokalbefolkningen som bor ved E39 mellom Øysand og Thamshamn, og som i fremtiden ikke vil kunne benytte seg av nybygd E39.

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om en ordning med frikort for betaling av bompenggeav-

14. juni 2002